

Produktark: Kulturminner - Kulturmiljøer

BESKRIVELSE

Datasettet dekker fredete kulturmiljøer, verdensarv og nasjonale interesser i by.

Fredete kulturmiljøer er nasjonalt viktige kulturmiljøer som Riksantikvaren har fredet etter kulturminnelovens § 20. Disse har like sterkt vern som andre fredete kulturminner.

Verdensarvområder er kulturmiljøer som står på UNESCOs liste over verneverdige kulturmiljøer. Riksantikvaren foreslår kandidater til listen som anses som internasjonalt viktige kulturmiljøer.

Nasjonale interesser i by omfatter byer og tettsteder i Norge med kulturmiljøer som har nasjonal interesse. Områdene har ikke formelt vern, men det kan ikke utelukkes at noen av områdene bør fredes eller at det finnes objekter i disse som på sikt kan vise seg å måtte sikres etter kulturminneloven.

Et freda kulturmiljø er et område der kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng. Et freda kulturmiljø kan bli freda av Kongen for å bevare området sin kulturhistoriske verdi. "I fredningsvedtak etter første ledd kan Kongen forby eller på annen måte regulere enhver virksomhet og ferdsel i fredningsområdet som er egnet til å motvirke formålet med fredningen. Det samme gjelder fradeling eller bortfeste av grunn til virksomhet som nevnt i første punktum."

FORMÅL/BRUKSOMRÅDE

Begrepet kulturmiljø kom inn i kulturminneloven da den

ble revidert i 1992. Gjennom lovendringen ble det mulig å frede et kulturmiljø ut fra den totale kulturhistoriske verdien av miljøet, uten at de enkelte elementene er fredningsverdige i seg selv. Å frede et kulturmiljø etter kulturminneloven er en omfattende prosedyre, og endelig vedtak vil bli gjort av Kongen i statsråd. Freds kulturmiljøer er viktige å ta hensyn til i planprosessen, da de legger føringer for bruken av, ofte større, områder i kommunen.

Verdensarvkonvensjonen ble vedtatt i 1972 og dens fremste mål er å identifisere kultur- og naturarv av universell betydning. Norge ratifiserte verdensarvkonvensjonen 12. mai 1977. Klima- og miljødepartementet er øverste ansvarlige myndighet for oppfølgingen av verdensarven i Norge. Riksantikvaren og Miljødirektoratet har det faglige ansvaret for å følge opp verdensarvkonvensjonen. Riksantikvaren koordinerer samarbeidet mellom direktoratene. Selv om verdensarvområder ikke har formelt vern etter norsk lov, er de særdeles viktige kulturmiljøer som må tas hensyn til i forbindelse med arealplanlegging.

De historiske byene og tettstedene opplever nå et omfattende utviklingspress som følge av den sterke urbaniseringen som preger dagens samfunnsutvikling. Kulturmiljøer som er en del av nasjonale interesser i by angir områder hvor det må vises særlige hensyn i forbindelse med videre forvaltning og utvikling. Selv om områdene ikke har formelt vern, gir det et grunnlag for angivelse av nye hensynsoner iht. plan- og bygningsloven. Områdene kan også gi grunnlag for innsigelse ved nye arealplaner.

Ingen begrensninger på bruk er oppgitt.

EIER/KONTAKTPERSON

Riksantikvaren

Datateknisk: Datatjenester@ra.no

Fagekspert: postmottak@ra.no

DATASETTOPPLØSNING

Målestokktall: 250000

UTSTREKNINGSINFORMASJON

Utstrekningsbeskrivelse

Norge fastland

[Dekningsoversikt](#)

KILDER OG METODE

Ingen proseshistorie tilgjengelig.

AJOURFØRING OG OPPDATERING

Ukentlig

Status

Under arbeid

LEVERANSEBESKRIVELSE

Format (versjon)

FGDB, 10.0

GML, 3.2.1

PostGIS, 9.4

SOSI, 4.5

GML, 2.0.0

Projeksjoner

- EUREF89 UTM sone 32, 2d
- EUREF89 UTM sone 33, 2d
- EUREF89 UTM sone 35, 2d
- EUREF89 / ETRS89-LAEA Europe
- EUREF 89 Geografisk (ETRS 89) 2d

Tilgangsrestriksjoner

Åpne data

LENKER

[Link til metadata i Geonorge](#)

[Link til produktspesifikasjon](#)

[Link til tegnregler](#)

[Link til produktside](#)